

Дадінова, Алла Польова, Ірина Боровець, Софія Джуринська, Євгеній Дробот, 2021. – 32 с.

Маляр Е.І. <https://orcid.org/0000-0002-5913-5642>

Маляр Н.С. <https://orcid.org/0000-0003-0274-601X>

РОЗВИТОК ЖІНОЧОГО РЕГБІ-7 У МІСТІ ТЕРНОПІЛІ

Західноукраїнський національний університет

Анотація. У публікації наведено історію розвитку олімпійського виду спорту - жіночого регбі-7 у м. Тернополі, проаналізовано перспективність розвитку цього виду спорту.

Ключові слова: регбі-7, олімпійський вид, історія розвитку, гра, студентки ЗУНУ.

Annotation. The article presents the history of the development of the Olympic sport - women's rugby-7 in Ternopil, analyzes the prospects of the development of this sport.

Keywords: rugby-7, Olympic sport, history of development, game, ZUNU students.

Історія розвитку жіночого регбі-7 у Тернополі розпочалася у 2011 році, коли на базі Тернопільського національного економічного університету за сприянням ректора Андрія Ігоровича Крисоватого була створена команда «Універ-ТНЕУ» (тренер Ю.І. Мазуренко). Спочатку було складно, тому що вперше, але згодом команда зміцніла, набралася досвіду і в 2013 році стала срібним призером Чемпіонату України (вища ліга). У 2015 році в команді «Універ-ТНЕУ» з'явилися нові гравці, які з розумінням поставилися до нових вимог тренера Маляра Е.І. у плані зміни методики побудови навчально-тренувального процесу: збільшилися навантаження, підвищився рівень техніко-тактичної та психологічної підготовленості наших регбісток. Це дало свій результат.

У 2016 році команда «Універ-ТНЕУ» стала бронзовим призером Чемпіонату України (вища ліга), у 2017 році – срібним. Найбільший успіх прийшов у 2018 році – наша команда стає Чемпіоном України (вища ліга). На Універсіаді України у 2017 році студентки ТНЕУ вибороли бронзові нагороди. Також у 2017 та 2018 роках команда «Універ-ТНЕУ» здобула бронзові нагороди у Чемпіонаті України U-21. Протягом останніх трьох років 22 спортсменки ЗУНУ отримали спортивні звання Кандидатів у Майстри спорту України. Крім того, 8 наших регбісток були учасниками Чемпіонатів Європи U-18 в Андоррі, Франції та Польщі у складі національних молодіжних збірних команд України.

У 2019 році студентки ТНЕУ здобули срібні нагороди Універсіади України. Дві наші студентки у листопаді 2019 року були запрошені до

складу національної збірної команди України на навчально-тренувальні збори у м. Одесу. У 2019 році команда «Універ-ТНЕУ» виступала у суперлізі Чемпіонату України серед найсильніших жіночих команд, де зайняла 5-е місце.

Наступний 2020 рік команда «Універ-ЗУНУ» грала у вищій лізі Чемпіонату України і виборола перше місце. За підсумками сезону-2020 Федерацією регбі України були визначені кращі гравці та тренери України: кращий гравець Чемпіонату України (вища ліга) – студентка ЗУНУ Блашків Христина, кращий захисник Чемпіонату України (вища ліга) – студентка ЗУНУ Вовк Марія, прорив року у Чемпіонаті України (вища ліга) – студентка ЗУНУ Горошко Юлія, кращий тренер Чемпіонату України 2020 року (вища ліга) – Едуард Маляр. За результатами змагань дві гравчині команди «Універ-ЗУНУ» запрошені до складу національної молодіжної збірної команди України U-18 для участі у Чемпіонаті Європи в Чехії.

У 2021 році відбулася зміна поколінь у команді «Універ-ЗУНУ», склад команди оновився на 80 %, проте, незважаючи на певні проблеми студентки ЗУНУ вибороли бронзові нагороди у Чемпіонаті України (вища ліга).

У подальшому плануємо зробити якісний відбір серед дівчат міста Тернополя, зацікавити їх цією грою та здобувати нові перемоги на всеукраїнських та міжнародних змаганнях. Деякі поодинокі спроби створення своєї жіночої команди були у керівництва факультету фізичного виховання ТНПУ імені В. Гнатюка у 2019 році, але на даний час у цьому навчальному закладі команди немає.

Перспективність розвитку олімпійського виду спорту регбі-7 як серед дівчат так і серед хлопців не визиває сумніву. Втім, поки що серед спортивного керівництва міста Тернополя немає зацікавленості та достатнього розуміння щодо перспектив розвитку цього олімпійського виду спорту: відкрито тільки одне відділення з регбі для хлопців (тренер В.Ю. Крутовський) у Комунальній установі Тернопільської обласної ради ДЮСШ з літніх видів спорту (директор О.Ю. Куриляк), на нашу думку, необхідно відкрити таке саме відділення і для дівчат.

Це новий вид спорту, в якому добре підготовлені фізично спортсмени, при умові оволодіння техніко-тактичними прийомами, можуть досягти високих результатів [4]. Про те, молоді фахівці, які в майбутньому почнуть тренерську роботу у цій галузі, повинні запобігати помилок та знати основні принципи гри у регбі-7. Для більшого розуміння гри регбі-7 цікавим є досвід відомого тренера Wayne Smitha [3], на його думку, все зав'язано на володінню м'ячом (основне завдання виграти м'яч та зберегти його в атаці) та новозеландського тренера Petera Thorburna, який зробив практично революційні зміни у тактиці гри, основані на граничному збільшенні швидкості [2]. Також важливими є практичні напрацювання українського тренера з регбі-7 Кірсанова Д.В. [1], які дають нам

уявлення про регбі-7, основні принципи ефективної побудови цієї гри.
Висновок. Перспективність розвитку олімпійського виду спорту - жіночої регбі-7 у м. Тернополі підтверджують результати виступів жіночої команди «Універ-ЗУНУ» на всеукраїнських та міжнародних змаганнях протягом 2013-2021 рр. (призери та Чемпіони першості України та Універсиади України).

Для ефективного розвитку цієї гри необхідно розуміння керівництва спортивних організацій міста Тернополя та області щодо перспективності створення відділень з регбі-7 у ДЮСШ.

Перспектива подальших досліджень. Проведені дослідження не вичерпують всіх аспектів розглянутої проблеми та передбачають подальший науково-педагогічний пошук у напрямку вивчення та докладного опису цільових показників ефективності гри у регбі-7.

Список літератури.

1. Кірсанов Д.В. Програма підготовки регбістів Федерації регбі Одеської області / Д.В. Кірсанов. Одеса: ТОВ «Спортдрук», 2013. 26 с.
2. Thoburn P. Taking Rugby with «Thorbs», Noth Shore's / P. Thoburn. New York, 2016. P. 4.
3. Wayne S. Smith Wayne re join All Blacks coaching staff for 2015 / S. Wayne. Wellington, 2015. P. 3-5.
4. Маляр Е.І. Основні особливості та принципи побудови ефективної гри у регбі / Е.І. Маляр, Н.С. Маляр // Вісник прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. Вип. 29. Івано-Франківськ, 2018. С. 44-48.

Мицкан Т.С. <https://orcid.org/0000-0002-4164-2961>

РЕТРОСПЕКТИВА РОЗВИТКУ ЗИМОВИХ ВИДІВ СПОРТУ В ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Анотація. В статті розглядаються досягнення спортсменів західноукраїнських областей України на зимових Олімпіадах в першій половині ХХ століття. Відзначено, що в силу певних суспільно-політичних обставин українські спортсмени вимушені були виступати у складі команд країн, які на той час мали під своїм протекторатом західноукраїнські землі. Відзначено, що українські спортсмени успішно виступали на всіх довоєнних зимових Олімпіадах.

Ключові слова: зимові Олімпіади, українські спортсмени.

Annotacion. The article considers the achievements of athletes from the western regions of Ukraine at the Winter Olympics in the first half of the twentieth century. It is noted that due to certain socio-political